

רע"פ 6870/21 - מרדכי דהן נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון

רע"פ 6870/21

לפני: כבוד השופט י' אלרון

המבקש: מרדכי דהן

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

בקשת רשות ערעור על פסק דינושל בית המשפט המחוזי נצרת ב-עפ"ג 13475-05-21 מיום 14.09.2021 שניתן על ידי השופטים: א' אברהם; א' הלמן ו-י' שטרית

המבקש: בעצמו

החלטה

1. לפניי בקשה למתן רשות ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת (השופטים א' אברהם, א' הלמן ו-י' שטרית) בעפ"ג 13475-05-21 מיום 14.9.2021, בגדרו התקבל ערעור המשיבה על גזר דינו של בית המשפט השלום בנצרת (השופט א' נעמן) בת"פ 49354-05-18 מיום 25.3.2021.

2. המבקש הורשע על פי הודאתו בכתב האישום המתוקן, במסגרת הסדר טיעון אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש, בהפרת צו פיקוח לפי סעיף 22 לחוק הגנה על הציבור מפני ביצוע עבירות מין, התשס"ו-2006 (להלן: חוק הפיקוח).

כמתואר בכתב האישום המתוקן, במסגרת ת"פ 16-01-60722 ביום 26.2.2017 הוצאלמבקשצופיקוחומעקבלפי חוק הפיקוח למשך שנתיים, במסגרתו הוטלו על המבקש בין היתר, המגבלות הבאות: איסור התחברות עם קטינות; איסור שהייה במקומות כינוס לקטינים עד מרחק של 200 מטרים; איסור צפייה או החזקה בחומר מעורר מיניות, בכל אמצעי; ואיסור גלישה במרשתת גם באמצעות טלפון חכם, אלא רק לאחר התקנת חסם.

כחודשיים לאחר מכן, עובר ליום 16.4.2017, המבקש החזיק והשתמש ב"טאבלט" מבלי שהותקן בו חסם מתאים ומבלי שדיווח על כך לקצין הפיקוח. עוד תואר, כי המבקש החזיק ב"טאבלט" תמונות של נערות צעירות לבושות בבגדי ים.

3. בגזר דינו, עמד בית משפט השלום על הערכים שנפגעו כתוצאה ממעשי המבקש, ובכללם הגנה על הציבור מפני עברייני מין וכיבוד החלטות וצווים שיפוטיים. הודגש, כי המבקש הפר את צו הפיקוח זמן קצר לאחר שהוטל עליו, באופן המהווה "זלזול ניכר בהחלטות שיפוטיות", וכי הפרתו מצויה בליבת האיסור הקבוע בצו הפיקוח, שנועד למנוע מלכתחילה יצירה של מצבי סיכון. על כן, ובהתאם למדיניות הענישה הנוהגת, בית משפט השלום סבר כי מתחם הענישה הראוי נע בין מאסר מותנה ל-8 חודשי מאסר בפועל.

בקביעת עונשו של המבקש בתוך המתחם, נשקלו הרשעותיו הקודמות בעבירות מין נגד קטינים; הפרותיו של צווי בית משפט והוראה חוקית, בגינם אף נידון לעונשי מאסר בפועל; וכן הודאתו בכתב האישום המתוקן והחיסכון בזמן השיפוט.

עוד התייחס בית המשפט לתסקיר שירות המבחן שהוגש בעניינו של המבקש, בו צוין כי נשקפת ממנו מסוכנות גבוהה; כי אינו תופס עצמו כבעל מסוכנות מינית; אינו מביע צער או חרטה סביב התנהלותו, ואינו מחובר לסיכון הטמון בהפרות דגן ולהשלכותיהן.

4. נוכח האמור, ובבחינת מכלול השיקולים בעניינו של המבקש, קבע בית משפט השלום כי ראוי שיוטל עליו עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. אולם, נוכח חוות הדעת מהממונה על עבודות שירות, לפיה לא נמצא מקום השמה עבורו משום סירוב מעסיקים פוטנציאליים להעסיק אדם שמסוכנותו המינית גבוהה, לא ניתן להטיל עליו מאסר בדרך זו. לצד זאת, קבע בית משפט השלום כי מעשי המבקש אינם מצויים ברף המצדיק הטלת מאסר מאחורי סורג ובריח, ולא קיימת הצדקה להחריף בעונשו בשל העדר מקום להשמתו.

5. אשר על כן, "ולפנים משורת הדין", נגזרו על המבקש 6 חודשי מאסר על תנאי, לבל יעבור עבירה של הפרת צו פיקוח, למשך 3 שנים; צו של"צ בהיקף של 300 שעות; וכן התחייבות בסך 3,000 ש"ח להימנע מביצוע העבירה בה הורשע, למשך שנתיים.

6. ערעור המשיבה על קולת העונש התקבל.

בפסק דינו, עמד בית המשפט המחוזי על המסוכנות הגבוהה הנשקפת מהמבקש, המתבטאת בתסקיר שירות המבחן ובעברו הפלילי הכולל 3 הרשעות קודמות בגין מעשים מיניים והפרות של צווי בית משפט, תוך שהדגיש כי אין להקל ראש במעשיו.

אשר לריצוי עונש המבקש בעבודות שירות, צוין כי תחילה סירב המבקש לבצע עבודות שירות מחוץ לעיר מגוריו,

וכי ממילא לא נמצאו מעסיקים אשר מוכנים לקבלו בשל מסוכנותו הגבוהה, גם מחוץ לעיר מגוריו. על כן, משהמבקש אינו כשיר לרצות מאסר בדרך של עבודות שירות, היה על בית משפט השלום להשית עליו עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא, ההולם את מכלול הנסיבות ומתחם הענישה.

לאור כל האמור, ובשים לב לכלל לפיו ערכאת הערעור אינה ממצה את הדין, בית המשפט המחוזי גזר על המבקש 3 חודשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא, תוך ביטול צו השל"צ והותרת יתר רכיבי גזר הדין על כנם.

7. מכאן הבקשה שלפניי. בד בבד, הוגשה גם בקשה למינוי סניגור מטעם הסנגוריה הציבורית וכן בקשה לעיכוב ביצוע עונש המאסר.

8. במסגרת בקשתרשות הערעור, טוען המבקש כי בית המשפט המחוזי החמיר עימו. לטענתו, שגה בכך שהטיל עליו עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא ולא בדרך של עבודות שירות, או של"צ, רק משום שלא נמצא מקום מתאים להשמתו בעבודות שירות.

9. דין הבקשה להידחות.

כידוע, רשות ערעור ב"גלגול שלישי" תינתן במקרים חריגים בלבד, המעוררים סוגיה משפטית עקרונית, החורגת מעניינו הפרטי של המבקש, או כאשר מתעורר חשש כי נגרם לו עיוות דין מהותי או אי צדק קיצוני (רע"פ 5757/18 מריסאת נ' מדינת ישראל(2.8.2018)).

כמו כן, בקשת רשות ערעור הנסובה על חומרת העונש בלבד, לא תתקבל אלא במקרים שבהם ישנה סטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנהוגה בנסיבות דומות (רע"פ 5613/20 אלהוזייל נ' מדינת ישראל(25.8.2020)).

זאת ועוד, עצם קיומו של פער בחומרת הענישה בין הערכאות אין בו כשלעצמו כדי להצדיק מתן רשות ערעור, כאשר העונש שנגזר על המבקש הולם את חומרת העבירות בגינן הורשע (רע"פ 7645/20 כהן נ' מדינת ישראל(18.11.2020)).

10. עניינו של המבקש אינו מעלה סטייה חמורה ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, ובוודאי שלא במידה הדרושה לקבלת רשות ערעור "בגלגול שלישי".

בהתחשב בעבירות החוזרות ונשנות מצד המבקש, המסוכנות המינית הגבוהה הנשקפת ממנו, כמו גם הצורך להגן על הציבור מפני הישנותן של עבירות מין על ידו - משהפר את צו הפיקוח, הרי שהעונש שהוטל עליו בנסיבות דנן אינו סוטה ממדיניות הענישה הנהוגת (ראו למשל רע"פ 2502/20 פלונינ' מדינת ישראל(16.04.2020)); רע"פ 6978/20 פלונינ' מדינת ישראל(10.01.2021)).

11. ויודגש - למבקש אין זכות קנויה שעונש המאסר שהוטל עליו ירוצה בדרך של עבודות שירות, והדבר תלוי, בין היתר, בהתאמתו לעבודות שירות ובמציאת מקום השמה עבורו (רע"פ 2871/21 פלטון שניידרנ' מדינת ישראל (30.06.2021)).

לפיכך, בהיעדר שיבוץ מתאים וטעם לחרוג לקולא, על בית המשפט היה לבחור בחלופה עונשית אחרת, הכוללת בין היתר עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח (ע"פ 10292/06 פלונינ' מדינת ישראל (8.4.2008)).

12. באשר לבקשתו למינוי סניגור מהסנגוריה הציבורית, לא מצאתי כי התקיימו נסיבות המצדיקות זאת, הן מאחר שהיה מיוצג בפני הערכאות הקודמות, הן משלא סברתי כי מתעורר צורך בייצוג או שעלול להיגרם לו אי-צדק כתוצאה מהיעדר ייצוג, והן משום שבקשת רשות הערעור עוסקת באופן מובהק בעניינה הפרטני של המבקש ואינה מעוררת כל סוגיה משפטית עקרונית המצדיקה מתן רשות ערעור (רע"פ 6272/13 גבי דאהרי נ' מדינת ישראל (11.02.2014)); רע"פ 89/19 פלוני נ' מדינת ישראל (10.01.2019).

13. אשר על כן, הבקשה למתן רשות ערעור נדחית אפוא, כמו גם הבקשה למינוי סניגור. ממילא, מתייתרת הבקשה לעיכוב ביצוע.

14. עם זאת, מצאתי להורות לפני משורת הדין, על דחיית מועד התייצבות המבקש למאסר בפועל, על מנת לאפשר לו פרק זמן נאות להתארגנות. המבקש ייצבלש את בעונו שהמאסר בפועל שנגזר עליו ביום 2.11.2021 עד השעה 10:00 בבית מעצר קישון, או על פיה החלטת שירות בתיהסוהר, כשברשותו תועודת זהות אודרכון.

ניתנה היום, י"ג בחשוון התשפ"ב (19.10.2021).

ש ו פ ט